

Samling af Afgørelser

Sag C-147/12

ÖFAB, Östergötlands Fastigheter AB
mod
Frank Koot
og
Evergreen Investments BV

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Hovrätten för Nedre Norrland)

»Retligt samarbejde i civile sager — forordning (EF) nr. 44/2001 — kompetent ret — specielle kompetenceregler »i sager om kontraktforhold« og »i sager om erstatning uden for kontrakt««

Sammendrag – Domstolens dom (Femte Afdeling) af 18. juli 2013

- 1. Retligt samarbejde i civile sager — retternes kompetence og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område — forordning nr. 44/2001 — anvendelsesområde — sager, der ikke er omfattet — konkurs, akkord og andre lignende ordninger — rækkevidde — begreb — søgsmål, der er anlagt af en fordringshaver mod et bestyrelsesmedlem og en aktionær i et aktieselskab med påstand om, at de er ansvarlige for selskabets gæld — ikke omfattet — anvendelsen af forordningen*
(Rådets forordning nr. 44/2001, art. 1, § 2, litra b)
- 2. Retligt samarbejde i civile sager — retternes kompetence og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område — forordning nr. 44/2001 — denne forordnings bestemmelser svarer til bestemmelserne i Bruxelleskonventionen — fortolkning af nævnte bestemmelse i overensstemmelse med Domstolens praksis om konventionen*
(konvention af 27.9.1968; Rådets forordning nr. 44/2001)
- 3. Retligt samarbejde i civile sager — retternes kompetence og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område — forordning nr. 44/2001 — specielle kompetenceregler — kompetenceregler i sager om kontraktforhold og i sager om erstatning uden for kontrakt — begreber*
(Rådets forordning nr. 44/2001, art. 5, nr. 1), litra b)
- 4. Retligt samarbejde i civile sager — retternes kompetence og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område — forordning nr. 44/2001 — specielle kompetenceregler — kompetence i sager om erstatning uden for kontraktforhold — begreb — søgsmål, der er anlagt af en fordringshaver mod et bestyrelsesmedlem og en aktionær i et aktieselskab med påstand om, at de er ansvarlige for selskabets gæld — omfattet — overdragelse af fordringen — ingen betydning*
(Rådets forordning nr. 44, art. 5, stk. 3)

5. *Præjudicielle spørgsmål — Domstolens kompetence — grænser — spørgsmål forelagt i en sammenhæng, der udelukker en brugbar besvarelse — spørgsmål forelagt uden tilstrækkelige præciseringer med hensyn til den faktiske sammenhæng — afvisning*

(Art. 267 TEUF)

6. *Retligt samarbejde i civile sager — retternes kompetence og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område — forordning nr. 44/2001 — specielle kompetenceregler — kompetence i sager om erstatning uden for kontraktforhold — det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået — begreb — det sted, hvor selskabets virksomhed udøvet, og det sted, som den økonomiske situation i forbindelse med denne virksomhed knytter sig til*

(Rådets forordning nr. 44, art. 5, stk. 3)

1. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 24-26)

2. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 28 og 29)

3. Begrebet i sager om erstatning uden for kontrakt som omhandlet i artikel 5, stk. 3, i forordning nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område omfatter ethvert krav om, at en sagsøgt pålægges et erstatningsansvar, som ikke er knyttet til et »kontraktforhold« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 5, nr. 1), i denne forordning.

I denne henseende bemærkes dels, at begrebet »sager om kontraktforhold« som omhandlet i artikel 5, nr. 1), litra a), i nævnte forordning ikke kan fortolkes således, at det omfatter en situation, hvor der ikke foreligger en forpligtelse, som en part frivilligt har påtaget sig over for en anden. Anvendelsen af den specielle kompetenceregulering i artikel 5, nr. 1), litra a), forudsætter således, at det fastslås, at en person frivilligt har påtaget sig en retlig forpligtelse over for en anden person, og at denne forpligtelse ligger til grund for sagsøgerens sagsanlæg. Dels følger det af fast retspraksis, at et erstatningsansvar uden for kontraktforhold kun kan komme på tale, hvis der kan påvises en årsagsforbindelse mellem skaden og den handling, hvori skaden har sin årsag.

(jf. præmis 32-34)

4. Begrebet »erstatning uden for kontrakt« i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at det omfatter søgsmål som de i hovedsagen omhandlede, der er anlagt af en fordringshaver mod dels et medlem af bestyrelsen for et aktieselskab, dels en aktionær i dette selskab med påstand om, at de er ansvarlige for selskabets gæld, eftersom de har tilladt selskabet fortsat at drive virksomhed på trods af, at det var underkapitaliseret, og at selskabet skulle have været sat under likvidation.

I denne forbindelse kan der ikke gives medhold til en fortolkning, hvorefter kvalifikationen af sådanne handlinger bør følge kvalifikationen af denne gæld for selskabet med hensyn til fastlæggelsen af, om der er tale om sager om kontraktforhold eller sager om ansvar uden for kontrakt. En sådan fortolkning ville således føre til en forøgelse af antallet af retsinstanser, der har kompetence til at påkende sager vedrørende samme kulpøse adfærd fra det omhandlede selskabs direktørs eller aktionærs side, afhængigt af karakteren af dette selskabs forskellige gældsposter, der kan gøres til genstand for sådanne sager. I en sådan situation er det formål om nærhed, der ligger til grund for de specielle

kompetenceregler i artikel 5, nr. 1) og 3), i forordning nr. 44/2001, og som er begrundet med, at der foreligger en særlig snæver sammenhæng mellem kontrakten eller det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået, og den ret, som skal dømme i sagen, til hinder for, at fastlæggelsen af den kompetente ret skulle kunne afhænge af karakteren af det omhandlede selskabs gæld.

På denne baggrund har den omstændighed, at den oprindelige fordringshaver har overdraget kravet til en anden person, heller ingen betydning for fastlæggelsen af den kompetente ret i medfør af artikel 5, nr. 3), i den omhandlede forordning.

(jf. præmis 38 og 41, 42-59 samt domskonkl. 1 og 3)

5. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 44-47)

6. Begrebet »det sted, hvor skadetilføjelsen er foregået eller vil kunne foregå« i artikel 5, nr. 3), i forordning nr. 44/2001 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område skal fortolkes således, at for så vidt angår søgsmål anlagt med påstand om, at et bestyrelsesmedlem samt en aktionær i et aktieselskab er ansvarlige for selskabets gæld, er det sted, hvortil den virksomhed, der er udøvet, og den økonomiske situation i forbindelse med denne virksomhed, knytter sig.

Hvad således angår sager, der er anlagt med påstand om, direktøren og hovedaktionæren i selskabet har forsømt deres lovbestemte forpligtelser i forhold til nævnte selskab, bør stedet for den skadevoldende begivenhed for såvel sagsøgere som sagsøgte frembyde en høj grad af forudsigelighed. Under disse omstændigheder bør der ligeledes af hensyn til en ordnet retspleje og en hensigtsmæssig tilrettelæggelse af retssagen findes en særlig snæver sammenhæng mellem de af sagsøgerne anlagte sager og nævnte sted.

(jf. præmis 52-55 og domskonkl. 2 og 3)